

Kommunstyrelsen
Henrik Olofsson
Utvecklingschef
Dnr: 24KS19
Datum: 2024-04-16

Länsstyrelsen
orebro@lansstyrelsen.se
Ange Dnr. 307-2024

Svar på remiss av värdebeskrivning för områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar

Vi vill inledningsvis betona att vi håller med om betydelsen av ett robust ledningsnät med såväl redundans som goda utbyggnadsmöjligheter för en fortsatt elektrifiering av samhället. Dock är förslaget till riksintressen alltför långtgående, då det skapar mycket stora ”döda områden” i onödan. Det är inte förenligt med riksintresseverktygets ursprungliga funktion i samhällsplaneringen, att låta ett intresse breda ut sig på ett så generellt och oprecist sätt som förslaget innebär. Dessutom understött av totalförsvarets särställning bland riksintressen enligt 3 kap 10 § MB. Om behovet av att peka ut utbyggnadsområden för ledningsnätet ska lösas med riksintressen måste områdena läggas ut med större varsamhet och i samråd med kommunerna.

En generell hantering där områden låses för ledningsnät och som enligt resonemanget i MSB:s PM per definition bara kommer att användas till hälften, är ett tydligt exempel på att dagens lösningar riskerar att bli morgondagens problem.

Om förslaget till riksintresse för ledningar skulle förverkligas skulle ett område motsvarande en dryg sjättedel av det som idag är bebyggd och anlagd mark på hela rikets landyta beröras. Om hela påverkansområdet räknas motsvarar området drygt hälften av det som idag är bebyggd och anlagd mark i landet. Omfattningen är således betydande och måste hanteras mer nyanserat, i synnerhet i områden där det finns mer eller mindre konkreta planer för utveckling. Vi vill inte skapa en situation där vi tvingas ta fram LIL-planer (Landsbygdsutveckling i ledningsnära lägen).

Vi anser det också uppseendeväckande att remissen endast sekundärt, via Länsstyrelsen, går till kommunerna. I en så här omfattande fråga torde det vara rimligt att utgivande myndighet självmant skulle väja att remittera frågan till landets kommuner, även utan att det finns ett formellt krav. Vi vill uppmärksamma Länsstyrelsen på att SKR har yttrat sig om ärendet. Askersunds kommun delar de synpunkter och invändningar mot förfarandet som SKR fört fram.

Om ändå ledningsnät med omgivning kommer pekas ut som områden för riksintresse för totalförsvarets anläggningar har vi följande förslag:

- Riksintresset läggs, i samråd med kommunerna, ut på ena sidan av befintlig ledning.
- Där ledningen ligger så till, att dess påverkansområde berör av SCB definierade tätorter och småorter ska riksintresset som grundregel ligga på den sida av ledningen som inte berör orten. En sträcka motsvarande ortens längd i ledningens båda riktningar ska också undantas från riksintresse på den sida om ledningen som orten ligger, i syfte att möjliggöra ortens utveckling.
- I de sträckningar där det ej bedöms bli aktuellt med dubbla ledningar eller där en 220 kV-ledning förutspås endast ersättas av en 400 kV-ledning ska inte ett större riksintresse föreslås.
- Om riksintresset nyttjas så att dubbla ledningar etableras i stället för vad som idag är en enkel ledning ska inte riksintresse för ytterligare en ledning inträda med automatik. Endast i fall där

det finns uppenbart behov av ytterligare ledningsdragning ska sådant riksintresse inrättas, och detta efter samråd med kommunen.

- Där ledningen innebär ett så stort intrång att annan utveckling hämmas på ett betydande sätt, måste markförläggning ses som ett naturligt alternativ, även om kostnaden för ledningsägaren blir högre.
- Vid stationer (ställverk) måste placeringen av riksintresset ta hänsyn till såväl tekniska aspekter för stationens utbyggnad som till hur omgivningen planeras att användas. Ett generellt riskintresseområde med 300 m radie runt befintlig station ger ett mycket omfattande intrång om riskerar att ge stora ”döda” ytor som i verkligheten skulle kunna planeras smartare.

Askersunds kommun

Caroline Dieker (M)
Kommunstyrelsens ordförande